

ข่าวปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ 69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2653-4444 ต่อ 3352-3 โทรสาร 0-2653-4934 E-mail : relation@dld.go.th

กรมปศุสัตว์เร่งพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคล้มปี สกิน สายพันธุ์ไทย ในโค-กระบือ

ช่วยลดค่าใช้จ่ายสร้างความมั่นคงทางด้านวัคซีน (34/2565)

นายสัตวแพทย์สรวิศ ธานีโต อธิบดีกรมปศุสัตว์ เผยความคืบหน้าการผลิตวัคซีนโรคล้มปี สกินในโค-กระบือ สำหรับใช้ป้องกันและควบคุมโรคกรณีฉุกเฉิน โดยหน่วยพัฒนาวัคซีนของกรมปศุสัตว์ ที่ให้ผลการทดลองประสิทธิภาพเบื้องต้นมีความคุ้มโรคเทียบเท่าวัคซีนจากต่างประเทศ คาดว่าวัคซีนชุดแรกแล้วเสร็จช่วงกลางเดือน พฤษภาคม 2565 ในราคาต้นทุนได้สละ 9 บาท ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการป้องกันโรคให้แก่เกษตรกร และเป็นการสร้างความมั่นคงทางวัคซีนของไทยอีกด้วย

อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวเพิ่มเติมว่า จากปัญหาการเกิดโรคล้มปี สกิน ในโค-กระบือ (Lumpy Skin Disease) : LSD ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ในปี 2564 เป็นครั้งแรกที่อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2564 ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้ร่วมกับทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงเกษตรกรและประชาชน ดำเนินการใน 5 มาตรการสำคัญ เพื่อการควบคุมโรคล้มปี สกิน ในโค-กระบือ อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1. ควบคุมการเคลื่อนย้าย 2. เฝ้าระวังการเกิดโรคอย่างใกล้ชิด 3. ป้องกันและควบคุมแมลงพาหะนำโรค 4. รักษาสัตว์ป่วยตามอาการ และ 5. การใช้วัคซีนควบคุมโรค โดยมีการนำเข้าวัคซีนจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการควบคุมโรคให้สงบได้อย่างรวดเร็ว สำหรับวัคซีนที่ใช้ในการป้องกันโรคที่ผ่านมา จำเป็นต้องนำเข้าวัคซีนจากต่างประเทศ ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้นำเข้า 5.3 ล้านโดส ใช้งบประมาณสนับสนุนไปกว่า 160 ล้านบาท และภาคเอกชนสมาคม และกลุ่มเกษตรกรนำเข้ามาอีกประมาณ 5 แสนโดส มูลค่าประมาณ 22.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่ารวมกว่า 180 ล้านบาท

ดังนั้น เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการป้องกันโรคให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ และเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านวัคซีน ดร. เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สั่งการให้กรมปศุสัตว์ วิจัยและพัฒนาวัคซีนโรคล้มปี สกิน กรมปศุสัตว์ โดยสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์และสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ซึ่งเป็น 2 ส่วนราชการภายในกรมปศุสัตว์ ที่มีองค์ความรู้และมีบุคลากรที่มีความชำนาญในการผลิตวัคซีน ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตวัคซีนโรคล้มปี สกิน สำหรับใช้ป้องกันและควบคุมโรคกรณีฉุกเฉิน ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาวัคซีนในระดับห้องปฏิบัติการ (Lab scale) มาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 โดยสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ สามารถแยกไวรัสจากตัวอย่างสัตว์ป่วยในประเทศมาเพาะเลี้ยงในห้องทดลองได้สำเร็จ และส่งหัวเชื้อไวรัสต่อให้สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ นำมาขยายปริมาณไวรัสในเซลล์เพาะเลี้ยง และผลิตเป็นแอนติเจนที่หมดฤทธิ์ในการก่อโรค จากนั้นได้ทดลองผลิตเป็นวัคซีน 2 สูตรได้แก่ วัคซีนเชื้อตายในรูปแบบชนิดน้ำและวัคซีนเชื้อตายชนิดน้ำมัน โดยผลการทดลองในสัตว์ตามวิธีมาตรฐานการผลิตวัคซีน แสดงให้เห็นว่าวัคซีนทั้ง 2 สูตร มีความปลอดภัยไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้ในสัตว์ และวัคซีนชนิดน้ำมันให้ความคุ้มโรค 100% สูงกว่าชนิดน้ำที่ให้ความคุ้มโรค 80% โดยวัคซีนชนิดน้ำมันยังให้ความคุ้มโรคต่อเนื่องจนถึงเดือนที่ 7 ซึ่งกรมปศุสัตว์จะดำเนินการทดลองความคุ้มโรคต่อไปอีกจนครบ 12 เดือน

สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพของวัคซีนในพื้นที่จริง (field trial) เมื่อช่วงเดือนธันวาคม 2564 ที่ผ่านมา กรมปศุสัตว์ได้รับความร่วมมือให้นำวัคซีนต้นแบบชนิดน้ำมันไปทดสอบในพื้นที่ฟาร์มโชคชัย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยเปรียบเทียบกับวัคซีนที่ผลิตในต่างประเทศ ซึ่งผลการทดสอบในเบื้องต้นพบว่าวัคซีนที่ผลิตจากต่างประเทศและวัคซีนที่ผลิตโดยกรมปศุสัตว์ มีผลการกระตุ้นภูมิคุ้มกันอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ปัจจุบันกรมปศุสัตว์ได้เดินหน้าขยายกำลังการผลิตวัคซีนจากระดับห้องปฏิบัติการ (Lab scale) สู่อุตสาหกรรม (pilot scale) ด้วยเทคโนโลยีการผลิตในขวดเพาะเลี้ยงเซลล์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีดั้งเดิมของการผลิตวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย และที่สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์มีองค์ความรู้และมีบุคลากรที่มีความชำนาญ โดยเทคโนโลยีการผลิตดังกล่าวสามารถรองรับปริมาณการผลิตวัคซีนที่ 50,000-100,000 โด๊สต่อเดือน โดยตลอดกระบวนการผลิตใช้ระยะเวลาประมาณ 2 เดือนเศษ และคาดว่าจะผลิตวัคซีนชุดแรกแล้วเสร็จช่วงประมาณกลางเดือนพฤษภาคม 2565 ในราคาต้นทุนโด้สละ 9 บาท ในช่วงปีแรก (มิ.ย. 2565 - พ.ค. 2566) สามารถผลิตวัคซีนได้ มีมูลค่า 6 ล้านบาท หากต้องนำเข้าจากต่างประเทศต้องใช้งบประมาณถึง 27 ล้านบาท จะช่วยประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้มากถึง 21 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีปริมาณวัคซีนเพียงพอต่อความต้องการใช้สำหรับการควบคุมและป้องกันภายในประเทศ รวมถึงสัตว์นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน กรมปศุสัตว์ได้ศึกษาความเป็นไปได้เพื่อขยายกำลังการผลิตวัคซีนโรคคัมปี สกิน เชื้อตาย ชนิดสีน้ำมัน โดยใช้เทคโนโลยี large scale roller หรือ Microcarrier ให้สามารถผลิตได้เดือนละ 5 แสน ถึงกว่า 1 ล้านโด้ส ซึ่งจะทราบผลการศึกษาในช่วงกลางปี 2566 หากกำลังการผลิตเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จะสามารถช่วยลดการนำเข้าวัคซีนจากต่างประเทศได้มากถึงปีละ 8 ล้านโด้ส ซึ่งต้องใช้งบประมาณถึง 360 ล้านบาท ดังนั้นการที่กรมปศุสัตว์สามารถผลิตวัคซีนโรคคัมปี สกิน เองได้ จะช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศได้กว่าปีละ 280 ล้านบาท อีกทั้งสามารถส่งขายให้กับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนได้อีกด้วย นอกจากนี้การฉีดวัคซีนอย่างทั่วถึงยังนำไปสู่การกำจัดโรคคัมปี สกิน ให้หมดไปจากประเทศไทยได้อย่างถาวรในอนาคต

ข้อมูล : สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์